

Dansk Interreligiøst Forum

Hjemmeside: www.difforum.dk

Kære alle sammen.

Endnu en spændende DIF aften med

Kjeld Renato Lings, Ph.D.

*”Sodoma og Gomorra i den autoriserede danske Bibel.
En fejloversættelses betydning for vores opfattelse
af Bibel og homoseksualitet”.*

Kjeld har været så venlig selv at referere sit oplæg, som følger her:

”Hvis man vil påvirke de brede masser, er en enkel oversættelse altid bedst. Kritiske oversættelser, der ligger på linje med originalteksten, er kun til glæde for de lærde, når de diskuterer med hinanden”.

Johann Wolfgang von Goethe.

1.

Hvad er homoseksualitet bibelsk set?

Intet ord i GT og NT = ”homoseksualitet”.

Hverken hebraisk eller græsk.

1. gang: 19. årh. (1869).

2.

Ofte citerede bibeltekster (som formodes at handle om homoseksualitet).

HB (GT) 3 tekster:

Tredje Mosebog 18,22 + 20,13: ”Hos en mand må du ikke ligge....”

Første Mosebog 18–19:

Sodoma og Gomorra, langt den vigtigste *historisk* set.

Dommerbogen 19.

NT 3 tekster:

Tre breve af Paulus: 1 Rom 1,26-27; 1 Kor 6,9; 1 Tim 1,10.

Hele Bibelen: i alt 6 tekster.

3.

Sodoma og Gomorra: skrevet på klassisk hebraisk.

I hele GT: ingen anti-homoseksuelle tolkninger af beretningen.

Første anti-homoseksuelle tolkning dukker op i hellenistisk tid: Filon af Alexandria (1. årh.), læste GT på *græsk*.

Første græske oversættelse af GT: *Septuaginta* (200 f.Kr.)

Oldkirkens dagligsprog: græsk.

Fra Filon videre til kirkefædrene.

Sprogligt skift fra græsk til latin.

Hieronymus' latinske oversættelse *Vulgata* ca. år 400.

Skelsættende begreb: "sodomi", optræder 1. gang i et polemisk værk fra det 11. årh. skrevet på latin af den italienske munk Pier Damiano. Damiano læste *Vulgata*.

"Sodomi" fortsætter uantastet helt frem til det 20. årh.

4.

I dag: tilbagevendende debat om Bibel og homoseksualitet.

Udgangspunkt, formodning: Bibelen taler "klarsprog".

Ofte overset problem: Hvilken rolle spiller bibeloversættelser?

Manglende spørgsmål i DK:

"Er den autoriserede danske Bibel af 1992 (DO92) pålidelig?"

5.

Berømte forgængere.

Septuaginta (græsk), *Vulgata* (latin), Martin Luther (tysk), the King James Version (engelsk).

6.

Sodoma og Gomorra: to kapitler, 1 Mos kap. 18 + 19.

(Forenkling: mange kommentatorer ser kun på de første 11 vers i kap. 19).

Centralt begreb i hebraisk grundtekst: **JĀDA**, "at kende".

Optræder 6 gange.

Ordret oversættelse fra hebraisk kontra DO92:

1 Mos	Hebraisk	DO92
18,19	Jeg har <i>kendt</i> ham	jeg har <i>udvalgt</i> ham
18,21	Jeg vil <i>kende</i> (det)	det vil jeg <i>vide</i>

19,5	Vi vil <i>kende</i> dem	vi vil <i>ligge</i> med dem
19,8	de har ikke <i>kendt</i> en	har ikke <i>ligget</i> med nogen
	mand	mand
19,33	Han <i>kendte</i> ikke	han <i>sansede</i> ikke
19,35	Han <i>kendte</i> ikke	han <i>sansede</i> ikke

7.

Hebraisk tekst: **JĀDA** danner et genkendeligt mønster, en rød tråd. Teksten hænger sammen, samme verbum bruges i alt 6 gange.

I modsætning hertil bruger DO92 4 forskellige gengivelser: ”udvælge”, ”vide”, ”ligge med”, ”sansede”.

PROBLEMER i DO92:

- (a) Kun én regulær, genkendelig oversættelse: 18,21 = ”vide”.
- (b) I alt 4 forskellige gengivelser.
- (c) Sammenblanding af uensartede størrelser.
- (d) Ingen indbyrdes sammenhæng.
- (e) Et verbum **JĀDA** tillægges en *meget* stor semantisk spændvidde.
- (f) DO92’s metode er uigennemskuelig og dybt problematisk: ”det forhåndenværende søm”, dårlig lingvistik.

(g) 18,19: ”Udvælge” hedder på hebraisk: **BĀCHAR** (1 Mos 13,13; 5 Mos 18,5).

(h) ”Ligge” på hebraisk hedder **SHĀKHAV** (1 Mos 19,4; 19,32–19,35).

(i) 19,8: ”De har ikke *kendt* en mand”.

”Mand”, hebraisk **ISH**, betyder ofte ”ægtemand”.

Piger gift i ung alder, jomfrudom påkrævet.

En pige der ikke har ”kendt” en ægtemand: ugift.

Lots døtre er ugifte men trolovede med Lots to ”svigersønner” (19,14).

(j) 19,33: ”Han *sansede* ikke” – står i gæld til *Vulgata* (*senso*).

8.

DO92’s upræcise gengivelse af JADA i Sodoma og Gomorra: røber en mangelfuld forståelse af en dunkel, flertydig oldtidstekst.

Metode til fortolkning: forenkling.
DO92 står ikke alene, tendensen ses i mange oversættelser.
Spiller stor rolle for udlægningen af teksten i 19,5 + 19,8:
Septuaginta (græsk), *Vulgata* (latin).
Klassisk litteratur på begge sprog:
Eksempler på seksuelle undertoner omkring det ”at kende”.

9.

KONKLUSIONER

- (1) I tilfældet Sodoma og Gomorra bruger DO92 uholdbare metoder.
- (2) Verbet AT KENDE er fejloversat i 4 tilfælde.
- (3) DO92 fastholder læserne i traditionel forestilling om, at Sodoma og Gomorra handler om et seksuelt overgreb.
- (4) Indirekte: Bibelen fordømmer begrebet homoseksualitet.
- (5) HOVEDKONKLUSION:
Den bibeloversættelse vi bruger er afgørende for forståelsen af, hvad Bibelen siger om det moderne begreb ”homoseksualitet”. DO92 giver et skævt billede og må betegnes som upålidelig.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

Gad vide hvor mange fejloversættelser, der ellers kan findes i samtlige Helligskrifter?? HM!!

Næste møde finder sted på den sædvanlige adresse hos Unitarerne, Dag Hammarskjölds Allé 30, krypten th., 2100 København Ø:

Tirsdag den 8. marts 2011 kl. 19

Hvor vores årlige generalforsamling bliver afholdt, som allerede annonceret herefter

vil undertegnede sammensætte et oplæg om en fantastisk forestilling ”Hva’ så, Gud?” – som sætter fokus på unge og deres forhold til tro. De tolv eminente medvirkende deler en fælles trang til at fjerne nogle af de fordomme, der hersker om deres religion. Deres håb er, at publikum ser disse historier og bliver mere bevidste om, hvornår de selv bruger religionen som en undskyldning eller en stigmatisering af andre mennesker.

Emnet er DIF værdigt og der er udgivet et undervisningsmateriale, hvori der bliver stillet noget vældig gode interreligiøse spørgsmål, som vi også kunne stille os selv, som oplæg til en god debat, hvilket er min agt.

Så DIF glæder sig atter til at være det forum, hvor meninger brydes i en god atmosfære.

NB! Man er også særdeles velkommen til at deltage i generalforsamlingen, selv om man lige er begyndt at komme i DIF.

Varme (næsten) forårshilsner

Klara Kaare, formand.